

BIZOTTSÁG

A BIZOTTSÁG HATÁROZATA

(2007. március 19.)

a szarvasfélékben előforduló krónikus sorvadásos betegség felméréséről

(az értesítés a C(2007) 860. számú dokumentummal történt)

(EGT vonatkozású szöveg)

(2007/182/EK)

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre,

tekintettel az egyes fertőző szivacsos agyvelőbántalmak megelőzésére, az ellenük való védekezésre és a felszámolásukra vonatkozó szabályok megállapításáról szóló, 2001. május 22-i 999/2001/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 6. cikke (1) bekezdésére,

mivel:

- (1) A krónikus sorvadásos betegség a szarvasfélék egyfajta fertőző szivacsos agyvelőbántalma (a továbbiakban: TSE), amely Észak-Amerikában igen elterjedt, de eddig még sosem jelentettek a Közösségben.
- (2) 2004. június 3-án az Európai Élelmiszer-biztonsági Hatóság (a továbbiakban: EFSA) véleményt tett közzé, amelyben a Közösségben élő szarvasfélék célzott ellenőrzését javasolja. Az ellenőrzés célja a TSE-k szarvasfélékben való esetleges előfordulásának a kimutatása lenne. Ennek megfelelően elő kell írni a tagállamok számára, hogy az említett véleménnyel összhangban végezzenek felméréseket.
- (3) A 999/2001/EK rendelet megállapítja a TSE-k megelőzésére, az ellenük való védekezésre és a felszámolásukra vonatkozó szabályokat. Ez az 1923/2006/EK rendelettel módosított rendelet rendelkezik a szarvasfélékben előforduló TSE-k ellenőrzésére irányuló programokról. Így most már e határozatban elő lehet írni a tagállamok számára a TSE-k szarvasfélékben való előfordulásának a felmérését.
- (4) Ezeknek a felméréseknek magukban kell foglalniuk a vadon élő és a tenyésztett szarvasfajokat egyaránt. Mivel a vadon élő szarvasok esetében elsősorban a vadászidény alatt kell mintavételt végezni, melynek időtartama korlátozott, annak biztosítása érdekében,

hogy a tagállamok számára kellő idő álljon rendelkezésre a minták célszámának eléréséhez, ez a határozat a fent említett 1923/2006/EK rendelet elfogadása után alkalmazandó.

- (5) A tagállamoknak a szarvasféléken végzett felmérések eredményeiről éves jelentést kell benyújtaniuk. A szarvasfélékben előforduló TSE pozitív leletének kimutatását azonnal jelenteni kell a Bizottságnak.
- (6) A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a TSE vonatkozásában megvizsgált szarvasfélék mindaddig ne kerüljenek be a kereskedelmi élelmiszerláncba, amíg nem áll rendelkezésre negatív eredmény.
- (7) Az e határozatban előírt intézkedések összhangban vannak az Élelmiszerlánc- és Állat-egészségügyi Állandó Bizottság véleményével,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

Alkalmazási kör

E határozat megállapítja a szarvasok családjába tartozó állatokban, azaz a szarvasfélékben előforduló krónikus sorvadásos betegség jelenlétének kimutatására szolgáló felmérés (a továbbiakban: felmérés) szabályait.

2. cikk

Fogalm meghatározások

E határozat alkalmazásában az I. mellékletben szereplő fogalom meghatározásokat kell alkalmazni.

3. cikk

A felmérés hatálya

- (1) A tagállamok a II. mellékletben előírt minimumkövetelményeknek megfelelően elvégzik a krónikus sorvadásos betegség szarvasfélékben való előfordulásának kimutatására irányuló felmérést.
- (2) A tagállamok legkésőbb a 2007. évi vadászidény végéig befejezik a felmérést.

⁽¹⁾ HL L 147., 2001.5.31., 1. o. A legutóbb az 1923/2006/EK rendelettel (HL L 404., 2006.12.30., 1. o.) módosított rendelet.

4. cikk

A tagállamok által a krónikus sorvadásos betegség vizsgálatát követően meghozandó intézkedések

A tagállamok a krónikus sorvadásos betegség vizsgálatát követően meghozzák a III. mellékletben előírt intézkedéseket.

5. cikk

A tagállamok által a Bizottságnak benyújtandó jelentések

A tagállamok a következő jelentéseket nyújtják be a Bizottságnak:

- a) a szarvasfélében előforduló fertőző szivacsos agyvelőbántalomra utaló pozitív vagy nem egyértelmű eredmény kimutását követő azonnali jelentés;
- b) a felmérések eredményeiről szóló éves jelentés a IV. mellékletben előírtaknak megfelelően.

6. cikk

A Bizottság által a tagállamoknak küldött jelentések összefoglalója

A Bizottság benyújtja a tagállamoknak az 5. cikkben előírt jelentések összefoglalóját.

7. cikk

Címzettek

Ennek a határozatnak a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben, 2007. március 19-én.

a Bizottság részéről

Markos KYPRIANOU

a Bizottság tagja

I. MELLÉKLET

Fogalommeghatározások

E határozat alkalmazásában az alábbi fogalommeghatározások alkalmazandók:

- a) „célfaj”: vadon élő és tenyésztett gímszarvas (*Cervus elaphus*) és/vagy vadon élő fehérfarkú szarvas (*Odocoileus virginianus*);
- b) „célzott tagállamok”: a statisztikailag szükséges mintanagyságok eléréséhez kellő célfajállománnyal rendelkező tagállamok; ezek eltérőek célfajonként, illetve attól függően, hogy tenyésztett vagy vadon élő fajokról van-e szó (a felsorolásukat lásd a II. melléklet 1. és 2. táblázatában);
- c) „klinikai/beteg szarvasfélék”: abnormális viselkedési tüneteket és/vagy a mozgásszervi rendszer zavarait mutató és/vagy általában rossz egészségi állapotban lévő szarvasfélék;
- d) „közutakon sérülést szenvedett vagy megölt szarvasfélék”: olyan, járművek által megsérült szarvasfélék, amelyek esetében az *ante mortem* állapot nem állapítható meg;
- e) „elhullott/selejtezett szarvasfélék”: a gazdaságon vagy vadon talált, elhullott szarvasfélék és egészségügyi/életkorbeli okokból selejtezett tenyésztett szarvasfélék;
- f) „egészséges, vágott szarvasfélék”: a vágóhídon vagy a gazdaságon levágott, egészséges, tenyésztett szarvasfélék;
- g) „egészséges, lelőtt szarvasfélék”: a vadászidény során lelőtt, egészséges vadon élő szarvasfélék;
- h) „célcsoportok”: a c)–g) pontban meghatározott szarvasfélék.

II. MELLÉKLET

A szarvasfélékben előforduló krónikus sorvadásos betegség kimutatására szolgáló felmérés minimumkövetelményei

1. Célfajok célzott tagállamok általi mintavételezése.

- a) A célzott tagállamok az 1. táblázatnak megfelelően mintát vesznek a krónikus sorvadásos betegség (a továbbiakban: CWD) vizsgálatához vadon élő gímszarvas- élő fehérfarkú szarvaspopulációjuk vonatkozásában, és a 2. táblázatnak megfelelően tenyésztett szarvaspopulációjuk vonatkozásában.

Ilyen minták a célzott tagállamok valamennyi célcsoportjából vehetők.

- b) A célzott tagállamok illetékes hatóságainak a célfajok mintavételezésekor az alábbi kritériumokat kell figyelembe venniük:

- i. valamennyi szarvasfélének 18 hónaposnál idősebbnek kell lennie; az életkor becslése a fogazat, az érettség egyértelmű ismertetőjelei vagy más megbízható adatok alapján történik;
- ii. egészséges, lelőtt szarvasfélék esetében a mintákat különösen hím szarvasfélékből kell venni;
- iii. egészséges, vágott szarvasfélék esetében a mintákat különösen idősebb hím és nőstény szarvasfélékből kell venni.

- c) A célzott tagállamok illetékes hatóságainak a célfajok mintavételezésekor az alábbi potenciális kockázati tényezőket kell figyelembe venniük azok megléte esetén:

- i. nagy sűrűségű szarvasállománnyal rendelkező területek;
- ii. a súrlókór nagy előfordulási aránya;
- iii. a BSE nagy előfordulási aránya;
- iv. potenciálisan TSE-fertőzött takarmányt fogyasztó szarvasfélék;
- v. olyan gazdaságokon vagy régiókban élő szarvasfélék, ahol korábban a szarvasfélék vagy azok termékei CWD-fertőzése által sújtott régiókból származó behozatalt jegyeztek fel.

- d) A célzott tagállam illetékes hatósága véletlenszerű mintavétellel választja ki a mintavételezésre szánt célfajokat.

2. Az összes tagállam által elvégzett, valamennyi szarvasfajban előforduló CWD-re irányuló mintavétel.

Valamennyi tagállam prioritásként mintát vesz a CWD vizsgálatához klinikai/beteg szarvasfélékből és elhullott/kiselejtett szarvasfélékből, továbbá valamennyi szarvasfajhoz tartozó, közutakon sérülést szenvedett vagy megölt szarvasfélékből. A tagállamok illetékes hatósága arra törekszik, tudjon ezekről a szarvasfélékről, és hogy a lehető legtöbb ilyen szarvasfélét megvizsgáljon a CWD vonatkozásában.

1. táblázat

Vadon élő gímszarvas (*Cervus elaphus*) és fehérfarkú szarvas (*Odocoileus virginianus*)

	Célfajállomány	Mintaméret
Cseh Köztársaság	25 000	598
Németország	150 000	598
Spanyolország	220 000–290 000	598
Franciaország	100 000	598
Olaszország	44 000	598

	Célfajállomány	Mintaméret
Lettország	28 000	598
Magyarország	74 000	598
Ausztria	150 000	598
Lengyelország	600 000	598
Szlovákia	38 260	598
Finnország	30 000	598
Egyesült Királyság	382 500	598

2. táblázat

Tenyésztett gímszarvas (*Cervus elaphus elaphus*)

	Célfajállomány	Mintaméret
Cseh Köztársaság	> 9 000	576
Németország	11 500	598
Franciaország	17 000	598
Írország	10 000	581
Ausztria	10 000	581
Egyesült Királyság	28 000	598

3. Mintavételezés és laboratóriumi vizsgálat

Minden egyes szarvasféle esetében nyúltvelőmintát gyűjtenek és vizsgálnak meg a melléklet 1. és 2. pontjában említett mintákban. Amennyiben biológiai elemzésre van szükség, minden egyes minta legalább egy részét frissen vagy fagyasztva kell tartani addig, amíg nem áll rendelkezésre negatív eredmény.

A módszerekre és vizsgálati eljárásokra vonatkozó iránymutatások tekintetében a tagállamok illetékes hatóságainak a 999/2001/EK rendelet X. melléklete C. fejezetének 3. pontjára kell támaszkodniuk.

A szarvasmarhafélék és kiskérődzők nyúltvelőjében lévő fertőző szivacsos agyvelőbántalom (TSE) kimutatására használt, a 999/2001/EK rendelet X. melléklete C. fejezetének 4. pontjában említett gyorsteszteket alkalmasnak kell tekinteni az e melléklet 1. és 2. pontjában említett mintavételezésre való használatra. A tagállamok szűrési célokra immunhisztokémiai vizsgálatot is alkalmazhatnak, amely célból meg kell felelniük a közösségi referencialaboratórium jártassági vizsgáján. Ha egy tagállam nem tudja megerősíteni egy adott gyorsteszt pozitív eredményét, megerősítés céljából elegendő mennyiségű szövetet kell küldenie a közösségi referencialaboratóriumnak. A TSE pozitív leletének kimutatása esetén a 999/2001/EK rendelet X. melléklete C. fejezetének 3.2. c) pontja i. és ii. alpontjában említett vizsgálati eljárás alkalmazandó.

4. A genotípus meghatározása

A prion fehérje genotípust minden TSE-pozitív szarvasfertőzés esetében meg kell határozni, összhangban a TSE-k közösségi referencialaboratóriumának iránymutatásaival.

III. MELLÉKLET

A szarvasfélék vizsgálatát követő intézkedések

1. Egy emberi fogyasztás céljából forgalomba hozatalra szánt szarvasféle CWD-vizsgálat céljából történő kiválasztása esetén a tagállamok biztosítják a tetem nyomon követhetőségét, továbbá hogy az ne kerüljön kereskedelmi értékesítésre mindaddig, amíg a gyorseszteszt negatív eredményt nem szolgáltat.
2. Amennyire lehetséges, és amikor az 1. pont alkalmazandó, a vadászt, a vadállomány tartóját vagy az állattartót, amennyiben ismert, értesítik a mintáknak a CWD-vizsgálatra történő benyújtásakor, és engedélyezett eszközök használatával a lehető leghamarabb közlik velük a gyorseszteszt pozitív eredményét.
3. A tagállamok fenntartják az anyagminta megőrzésének a jogát későbbi diagnosztikai vagy kutatási célokra, amíg a CWD gyorsesztesztje negatív eredményt nem szolgáltat.
4. A későbbi diagnosztikai vagy kutatási célokra megőrzendő anyagminta kivételével, amennyire lehetséges, a gyorseszteszt alapján fertőzöttnek bizonyult szarvasféle valamennyi testrészét, ideértve annak bőrét is, az 1774/2002/EK rendelet 4. cikke (2) bekezdésének a), b) vagy e) pontja alapján közvetlenül ártalmatlanítani kell ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ HL L 273, 2002.10.10., o. 1.

IV. MELLÉKLET

Jelentési és nyilvántartási kötelezettség

1. A tagállamokra vonatkozó követelmények

A tagállamok által a CWD-re vonatkozó felmérési eredményekről szóló éves jelentésben feltüntetendő adatok

- a) A vizsgálatra benyújtott szarvasféleminták célcsoportonkénti száma az alábbi kritériumok szerint:
 - faj,
 - tenyésztett vagy vadon élő szarvasfélék,
 - célcsoport,
 - nem,
 - életkor.
- b) A gyors tesztek és megerősítő vizsgálatok és szükség szerint a megkülönböztető vizsgálatok eredményei (fertőzőes és fertőzésmentes esetek száma), a mintavételezett szövet és az alkalmazott gyors tesztek és megerősítő technika.
- c) A TSE-pozitív fertőzőes esetek földrajzi elhelyezkedése, ideértve a származás szerinti országot is, amennyiben az nem egyezik meg a jelentést készítő országgal.
- d) Minden egyes, TSE-pozitívnak talált szarvasféle genotípusa és faja.

2. Jelentéstételi időszakok

Az előző év CWD-re irányuló mintavételezésének eredményeiről az éves jelentésben kell beszámolni.

A jelentést a lehető leghamarabb, de legkésőbb hat hónappal a vizsgálati év végét követően be kell nyújtani.

A 2007. évi jelentés a 2007. évi vadászidény eredményeit tartalmazza, abban az esetben is, ha néhány mintavételre 2008-ban kerül sor.
